

Alkatrészek Győrből

Lényegesen javult az idei év első felében íó es folyamatos volt az ellátás a Rába mezőgazdasági eszközökből és alkatrészekből — állapította meg a most elkészült gyári felmérés. Ismeretes hogy a győri Rába gyár Győrött raktárt és üzletet rendezett be, ahol közvetlenül beszerezhető az alkatrészek.

Mongol küldöttség tapasztalatcseréje

Szombaton elutazott nánánkból az a mongol küldöttség, amely Csikós-Nagy Béla államtitkárnak az Országos Anyag- és Árhivatal elnökeknek meghívására tartózkodott hazánkban. A delegáció Bjambjn Rincsin-peldze miniszternek, a Mongol Anvagellátási Állami Bizottság elnökének ve-

zetésével tanulmányozta a népgazdasági erőforrások jobb kihasználása érdekében hozott energiafelhasználási és anyagtakarékosági kormányprogramokat, természeti erőforrások racionális hasznosításában, tapasztalatokat gyűjtött anyagi-műszaki ellátásuk irányítási gyakorlatáról.

Korszerűbben, emberibben

Beszélgetés dr. Fonyó Gyulával a közügyek intézéséről, a választási rendszer továbbfejlesztéséről

Országszerte a közérdeklők munkája. Az is előfordult, sőt nem is ritka, hogy a másodikként jelölt nem szívesen vállalkozott, úgy érezte, hogy eleve hátrányosabb helyzetben van, tenát megbukik. Most viszont — ha a KB-határozatban köztölt alapelvek törvényere emelkednek — nem lenet szó bukásról, még időzójelbe téve sem, hiszen az a jelölt, aki legalább a szavazatok 25 százalékát megkapja, pótképviselő, illetve pótanacstag lesz, s a hely megüresedése esetén ő kerül a testületbe.

Új a tervezetben az országos lista. Ez mennyiben jelent változást?

— A választási rendszer a területi elven épül fel, vagyis az országgyűlési képviselők a választók területi érdekeit — és egyben az államhatalmat — képviselő szervezetek, testületek munkája is korszerűsödnek. Mindezekről a választási rendszer továbbfejlesztéséről és a közigazgatás korszerűsítéséről kérdeztük meg dr. Fonyó Gyulát, a Minisztertanács Tanácsai Hivatalának elnökhelyettesét.

Miért van szükség a választási rendszer továbbfejlesztésére?

— Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy a választási rendszer alapjaiban véve jó. Mind az országgyűlés, mind a tanácsok összetétele megfelel a társadalmi követelményeknek. A fejlődés azonban szükségessé teszi, hogy továbblépjünk, hiszen legutóbb 17 évvel ezelőtt, 1966-ban rendelkezett törvény az országgyűlési képviselők és a tanácsok választásának korszerűbb megoldásáról. Növelni kell a demokratizmust, erősíteni a népfrentjelletet. A legfontosabb pedig az, hogy növekedjen a népképviselői szervezetek társadalmi és politikai szerepe, jelentősége.

Mennyiben jelent újat a kettős jelölés?

— Az 1971-es országgyűlési választáson 49, az 1975-ösön 34, a legutóbbi, az 1980-as országgyűlési választáson pedig mindössze 15 kerületben állítottak két jelöltet. A tanácsstagi választókerületek közül 1971-ben 3 ezer 15, 1973-ban 1708 és 1980-ban 1779 helyen volt kettős jelölés. Volt, ahol a lakosság nem értette: mi az értelme a kettős jelölésnek. Bizonyára, nem előzte meg ott a jelölést megfelelő po-

Ha már áttértünk a szavazásra: ennek mechanizmusában milyen változások lesznek?

— Kezdjük a jelölő gyűlésekkel. Két jelöltet mindenütt kell állítani, de előírás az is, hogy minden nevet, amely felmerül, jelölő gyűlés-elő kell vinni. Ha például valakit jelöltsége megszavazása érdekében a választókörzetben tartott akár harmadik vagy a negyedik jelölő gyűlésen említi meg egy választópolgár, a továbbiak során mindenütt fel kell olvasni a nevét. Változás az is, hogy nem lesznek ötfős országgyűlési választókerületi bizottságok, ezek eddigi feladatait a választókerületi székhelyen működő helyi választási elnökségek látják el. S egy évszázados tradíció is megszűnik, mivel már régen nincs jelentősége: ezúttal nem lesz szesztilalom a választások napján.

Szamszerű változást hoz-e az új választási rendszer?

— Mintegy 10 százalékkal több országgyűlési képviselő lesz: ennyit választana meg az országos listán. A tanácsok száma viszont csökken. Eddig a községi tanácsoknak legalább 100, a városi és városi kerületi tanácsoknak legalább 150 tagjuk volt, ami nehézkessé tette a testületek működését. A mai idők megkövetelik, hogy a tanácsok operatív, érdemi munkával foglalkozó testületek legyenek, ilyenekké kell válniuk, a jelenleginél közel húsz százalékkal kisebb létszámú tanácsoknak.

A pártfőbiztos hangsúlyozza a közügyek intézésének, a társadalmi ellenőrzésnek a fontosságát. Az eddigiekből kiderül, hogy a választott testületeknek ebben fokozott szerepük lesz. Ez viszont feltételezi az egész közigazgatás korszerűsítését.

— Ez a korszerűsítés egyáltalán nem új, évek óta tart. Célja, hogy csökkenjenek a lakosság terhei, s hogy a jog sokkal kevésbé határozza be az emberek mindennapi életét, mint korábban. Nem könnyű a közigazgatást korszerűsíteni, hiszen a munkamódszerek nem is évtizedek, de évszázadok során alakultak ki, még ma is sok benne a régi vármegyék és a moperchia közigazgatásának maradványa. Csúpn néhány pelda: amikor az állami anyakönyvezést bevezették — s ennek 90 éve — elrendelték, hogy az anyakönyvről másodpéldány készüljön, amelyet az eredetitől külön kell őrizni. Ennek akkor volt értelme, hiszen tűz, vagy más elemi kár megsemmisíthette az anyakönyvet, s még maradt akkor is hiteles másolat. A mai viszonyok közt viszont ennek nincs értelme, mivel több hasonló nyilvántartás is van, például a népességnyilvántartás. Ezért helyezték hatályon kívül tavaly a múlt századi rendelkezést. Még ennél is régebben volt érvényben az állatigazolás — korábban járulatlevél, még azelőtt passzus — rendszer. Volt értelme a betvárvilágban, amikor ezzel igazolta a tulajdonos, hogy saját állatát hajtja vagy hajtattja embereivel. Most elvesztette létigazoltságát, hiszen ma már az állatok többsége állami szervenek útján kerül forgalomba.

Országszerte egyre több olyan ügyet intéznek a városi tanácsok, amelyek eddig a járási hivatalokhoz tartoztak. Mi a tendencia ezen a téren?

— Sok város környéki község hosszú idő óta együtt intézi ügyeit a központi szerepkört betöltő városokkal. Így például közösen oldják meg a vízellátást, a személyszállítást. Még nagyobb annak a jelentősége, hogy a községekből pótolják a városok a munkatérőt. Ahhoz viszont, hogy a falun lakó és a városban dolgozó emberek be tudjanak járni munkahelyükre, a város teremt meg a közlekedési hálózatot, s ebből természetesen az egész községnek haszna van. A városi lakosok lakásigényeinek kielégítéséhez nem egyszer arra van szükség, hogy a közeli községben jelöljön ki telkeket a tanács. Ezeknek a községeknek a tanácsai mellett rendelt helyzetben vannak a városi tanácssal, fölöttük a megyei tanács. Ennek nem mond ellent, hogy egyes ügyekben a másodfokú hatóság a városi tanácsnál működik. Bebizonyosodott az évek során, hogy ez a rendszer egyszerűbb, jobban ki lehet használni a meglévő intézményeket, kevesebb az adminisztráció.

Míndez megfelel annak az elvnek, amelyet a KB-határozat kifejez, s szervez egyiséget alkot a választási rendszer továbbfejlesztésével.

T. I.

Ki a legjobb szakács?

Bográcsokban főtt a hal

A verseny „izgalmas” pillanatai.

Enyedi Zoltán felvételei

Rangos esemény színhelye volt tegnap, szombaton a Roosevelt téri Tisza-parti sétány: a gyermekjászóter „versenypályává” minősült át. Itt tartották ugyanis a kilencedik országos halászléfőző versenyt. Az 1966-ban meghirdetett szakmai vetélkedő Baján szolgáltatta első alkalommal bográcsra a versenyzőket, s az azóta több színhelyen lebonyolított főzőversenyt immár harmadszor tartják Szegeden. Ez az alkalom egyébként rekordot is hozott: negyvenöt — neveztek az egyre rangosabb szakmai versenybe, amelyen eldől, ki a legjobb szakács. Ez utóbbi persze korántsem szakmai megköztöttséget, sokkal inkább pillanatnyi foglalatosságot jelöl, ugyanis a résztvevők túlnyomó része nem szakács szakmunkás volt, s nem egy közülük még csak halásznak sem mondhatta magát. A zsűri azonban ezzel legkevésbé sem foglalkozott, sokkal inkább azzal, mit tesznek elébe.

Hogy mennyire nem az elők-pzettség, vagy a szimpátia és egyéb ide nem illó kriteriumok alapján döntöttek, azt jól érzékelte, hogy senki nem tudta a zsűriből, kinek a halászlévet kóstolgatja. A „mintadarabot” csupán egy szám jelölte a szigorú értékelők asztalán, s az ehhez tartozó halászlé külleme, színe, íze és a halhús minősége alapján zsűritagokként 100 pontot kaphattak, s miután a zsűri három tagból állt, háromszáz pont volt a maximum.

Már jóval a meghívóban hirdetett kezdési időpont előtt nagy sürgés-forgás fogadta az arra járókat, akik bizony alaposan lecovelték a — stílusosan — hállóval körülrerített „küzdőtér” környékén, ahol a Tokajtól Bajáig, Mohácsról Tiszasüllyig sokféle haltermé helység versenyzője állt — no nem rajthoz — hanem a haltszítító asztalhoz, ahol valóságos szakmai fogásbemutatót tartottak, hogyan kell gyorsan megtisztítani, feldolgozni a halat, s előkészíteni a jellegzetes magyar ételhez, a halászléhez. Ki-

derült, az sem mindegy milyen tűzön, hogyan főzik a halászlét. Volt, kinél csak pisláskolt, volt aki szinte máglyát gyújtott a halfőző edény alá, amelyen egyébként minden versenyzőnél azonos mennyiségű, azonos minőségű — három kiló ponty — főtt.

Hogy hogyan, s mi lett a végeredmény, azt nem csupán az ízekkel való nagy küzdelemben alaposan kifáradt zsűri, hanem a kíváncsiskodó és halászlére éhes közönség egyre duzzadó tömege bírálta el. Többen megjegyezték az egyik szakács-duónál, akiknek különleges batyus halászlé rottyogott a kondérujában, hogy nekik már megszavazták a díjat. Am ez a közönségsiker ellenére lehetetlen volt, mert épp ők ketten, Frank Sándor, a

szegedi Kék Csillag éttarem mesterszakácsa és Veres János, a Kiskőrössi halászesárda üzletvezetője, versenyen kívül indultak. Nem engedtek ugyanis aból, hogy jó halászlévet csak egyes halból lehet főzni. Ők pedig kilencféle tiszai hallal ízesítették remeküket.

S akik a versenykiírásnál maradtak, s a zsűri szigorú ítéletét kiállták: háromszáz pontos első helyezést ért el Farkas József, a nagybaracska Haladás Tsz halfőzője, második lett Tóth László, a szegedi Hungaria étterem konyhafőnök-helyettese, harmadik pedig Tari István, a Szeged étterem szakácsa. A legjobb női versenyző díját Kopei Magdolna, a mohácsi Petőfi Htsz főagronómusa kapta meg.

Jég pusztított

A kárbecslők tegnap is dolgoztak

Jómagam a kukorica levelel látom meg először a jégdarabok nyomát. Az 55-ös úton haladva nem is kell nagyon meregetnem a szememet: a 14-es kilométerszelvényenél már rojtokban lóg a kukorica levele, caftajaiával betérítve a talajt. Még azok a növények jártak jobban, amelyek az aszályban megfonnyadtak egy kissé, azokban valamivel kisebb kárt tett a jég. Bár ez sem igen vizsgálja a földek gazdáit, az aszály és most a jég jó csomó munkájukat tett hiábavalóvá.

Azt mondják az arrafelőlakók, pásztaóban jött a jég: párszáz méteres szakaszokon szinte mindent tönkretett, másutt viszonylag kevesebbet megszták. Nagyon kellett már az eső, de a hatalmas zúgással, morajlással érkező jeget bizony elengedték volna a domaszéki gazdák. Zöld diónagyságú, sarkos jégdarabok hullottak, ahová egy ilyen odacsapódott, még

a szárát is eltörte a növényeknek.

A kisgazdaságokban a kukorica szárát megetetik a jószággal. A szerda esti jégverés nagy kárt okozott a takarmányban, mivel tönkretette a növény leveleit. Aggódnak a kistermelők miatt. A szárazság következtében ugyanis gyengé hozamot adott a lucerna, kevés szénát takaríthatnak be a kaszálókról, most meg odavan ez az igénytelen tömegtakarmány is sokfelé.

Elszomorító képet mutat a domaszéki Szőlőfűrt Szakszövetkezet szőlőáblája is. Különösen a régebbi telepítésű részen okozott károkat a vihar. Csomókban fekszenek a földön a levert fűrtök, beborítja a talajt a leszóródott szőlőlevél. Amj megmaradt a szőlőszárán, az is elpusztul hamarosan: alig van ép szem a fejekben, a jégütöttek kihasadva, elfeketedve majd pár nap múlva mennek

tönkre végképp. A szakszövetkezetben éjszánként megállás nélkül porozzák a szőlőt; ilyenkor ugyanis kárenyhítési kötelezettség terheli a károsultakat, de fokozódik a sérült szemek szára, a fertőzés veszélye is.

Az Állami Biztosító kárbecslői tegnap, szombaton is dolgoztak. Érésben levő barackosokat károsított a jégverés, ezekben csak néhány napig lehet pontosan fölmérni, mekkora volt a kár. A szakszövetkezetben kívül főként kistermelőket ért kár. A jégjárta területeken nagyok a károk paradicsomban, fűszerpaprikában is.

Visszatérve még a Szőlőfűrt Szakszövetkezetre, a károsult szőlőáblán sem egyforma a pusztítás. Rézszenben művelik a tagok, s agódnak néhányan, hogy a minden bizonnyal járó kártérítést egyenlő arányban osztják majd el, holott a károk nem egyenlők. Van

ebben valami, az is igaz viszont, hogy óriási munkát jelentene soronként fölbecsülni a kártételt, s valószínű, hogy akkor is akadnának vitatkozók.

Szép termést ígértek a sorok, s a kár annál nagyobb, mivel a hivatalosan még nem termőnek minősülő részről is lehet volna már szüretelni. Ilyen esetre pedig a biztosítási feltételek nincsenek megnyugtatóan rendezve.

Ugyancsak súlyos jégverés pusztította a domaszéki és a Kiskundorozsma-Subasa dűlői kiskertekben. Dorozsmán például száraztól vert szét a zöldpaprikát, a fák gvengebb hajtásait is derékba törte a jég. A kiskerttulajdonosok többségének nincsen növényekre jégbiztosítása, az épületekben berendezésekben keletkezett károk egy részét azonban már bejelentették a biztosítónak. Valószínű, hogy ekörül is lesznek majd viták.